

Terminowe umowy o pracę po zmianach

Terminowe umowy o pracę po zmianach

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Warszawa 2015

Wolters Kluwer

Tekst pochodzi z Serwisu Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

Stan prawny na 22 lutego 2016 r.

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redakcja merytoryczna

Izabela Baranowska

Redaktor prowadzący

Joanna Cybulska

Łamanie

Kamila Tomecka

Projekt okładki i stron tytułowych

Studio Kozak

Ilustracja na okładce

© *iStockphoto.com/artvea*

.....
Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących
im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej
w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło.
A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.
.....

prawolubni
.....

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN: 978-83-264-9579-3

Wydane przez:

Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
---------------------	---

CZĘŚĆ I

KOMENTARZE PRAKTYCZNE	11
-----------------------------	----

Rozdział 1

Obecnie obowiązujące ograniczenia w zawieraniu umów o pracę na czas określony	13
--	----

Rozdział 2

Nowe zasady zawierania umów na czas określony	16
1. Cele i przyczyny zmiany	16
2. Rodzaje umów o pracę – po zmianach	17
3. Umowa na okres próbny	17
4. Umowa na czas określony	19
4.1. Obecny stan prawny	19
4.2. Zmiany w zakresie zawierania umów na czas określony	20
5. Nowe obowiązki informacyjne	23
6. Umowy na czas określony trwające w dniu wejścia w życie ustawy – przepisy przejściowe	23
7. Treść umowy o pracę	25
8. Okresy wypowiedzenia	26
9. Zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy	28
10. Obowiązki	29

Rozdział 3

Ograniczenia w zawieraniu umów na czas określony – przepisy przejściowe	30
1. Krótkie omówienie zmian	30
1.1. Dookreślenie specyfiki umowy o pracę na okres próbny	31

1.2. Ograniczenia umów terminowych co do czasu ich trwania i liczby.....	31
1.3. Nowe okresy wypowiedzenia umów terminowych	33
1.4. Zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy	33
2. Przepisy przejściowe.....	33

Rozdział 4

Zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy	41
1. Zagadnienia ogólne.....	41
2. Zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy w praktyce	41
3. Zwolnienie z obowiązku wykonywania pracy a urlop w okresie wypowiedzenia.....	43

Rozdział 5

Bieg okresu wypowiedzenia	44
1. Zagadnienia wstępne	44
2. Złożenie wypowiedzenia.....	47
3. Doręczenie wypowiedzenia	48
4. Forma wypowiedzenia	50
5. Okres wypowiedzenia	52
6. Ustalanie biegu okresu wypowiedzenia	54
7. Możliwość wycofania wypowiedzenia.....	54
8. Ochrona pracownika przed wypowiedzeniem	55

Rozdział 6

Umowa o pracę na okres próbny.....	58
1. Wstęp.....	58
2. Nawiązanie, cel i czas trwania umowy o pracę na okres próbny według stanu prawnego obowiązującego do 21 lutego 2016 r.....	59
2.1. Nawiązanie i cel umowy o pracę na okres próbny	59
2.2. Czas trwania umowy o pracę na okres próbny	60
2.3. Przypadki szczególne	61
2.4. Zmiany dotyczące umów o pracę na okres próbny obowiązujące od 22 lutego 2016 r.....	63
3. Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy w czasie trwania umowy o pracę na okres próbny.....	64
4. Rozwiązanie umowy o pracę na okres próbny.....	64

CZĘŚĆ II

TERMINOWE UMOWY O PRACĘ – PORÓWNANIE ZMIAN	67
---	-----------

CZĘŚĆ III

PYTANIA I ODPOWIEDZI	73
-----------------------------------	-----------

CZĘŚĆ IV

WZORY	95
--------------------	-----------

1. Standardowa umowa o pracę 95
2. Wzór umowy o pracę na czas określony zawartej na mocy art. 25¹ § 4 k.p. 97
3. Wzór aneksu do umowy o pracę zawartej na mocy art. 25¹ § 4 k.p. 100
4. Informacja dla pracownika o warunkach zatrudnienia..... 101
5. Wzór zwolnienia pracownika z obowiązku świadczenia pracy..... 104

CZĘŚĆ V

AKTY PRAWNE	105
--------------------------	------------

- Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw..... 107
- Ustawa – Kodeks pracy (wyciąg)..... 118

CZĘŚĆ VI

UZASADNIENIE PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY – KODEKS PRACY ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW (DRUK SEJMOWY NR 3321).....	141
--	------------

Orzecznictwo	175
---------------------------	------------

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.)
- r.s.u.n. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1632)
- u.p.o.o. – ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 827 z późn. zm.)
- u.z.k.p. – ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1220)

Czasopisma

- OSNP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
- M. Praw. – Monitor Prawniczy

Inne skróty

- PIP – Państwowa Inspekcja Pracy
- SN – Sąd Najwyższy

————— **Część I** —————

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

————— **Rozdział 1** —————

**OBECNIE OBOWIĄZUJĄCE OGRANICZENIA
W ZAWIERANIU UMÓW O PRACĘ NA CZAS
OKREŚLONY**

Zgodnie z art. 25¹ k.p. w brzmieniu obowiązującym do 22 lutego 2016 r., zawarcie z pracownikiem kolejnej trzeciej umowy o pracę na czas określony jest równoznaczne w skutkach prawnych z zawarciem umowy o pracę na czas nieokreślony.

Dyrektywa Rady nr 99/70 z dnia 28 czerwca 1999 r. w sprawie porozumienia ramowego dotyczącego pracy na czas określony traktuje zatrudnienie czasowe jako nietypowe i zobowiązuje państwa członkowskie do jego ograniczania poprzez jedną z trzech metod (do wyboru):

- limitowanie liczby powtarzalnych kolejno umów o pracę na czas określony,
- ustalenie maksymalnego czasu okresowego zatrudnienia bez względu na liczbę zawartych umów terminowych,
- zawieranie umów na czas określony tylko w uzasadnionych sytuacjach, np. przy pracach dorywczych, sezonowych itp.

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy przyjęła **pierwszą metodę** ograniczania zatrudnienia terminowego.

Celem tego przepisu (art. 25¹ k.p.) jest zapobieżenie nadużyciom prawa ze strony pracodawców, którzy zawierali z pracownikami kilka lub kilkanaście następujących po sobie krótkotrwałych terminowych umów o pracę, w okolicznościach nieuzasadniających zatrudnienia czasowego.

Trzecia umowa na czas określony przekształca się **z mocy samego prawa** w umowę o pracę na czas nieokreślony, o ile jednak zostały spełnione pozostałe przesłanki wymienione w tym przepisie. Należą do nich:

- umowa o pracę musi być zawierana między tymi samymi stronami, tj. między tym samym pracodawcą a tym samym pracownikiem,

- w celu wyliczenia trzech kolejnych umów o pracę, z których trzecia staje się umową na czas nieokreślony, bierze się tylko umowy o pracę określonego rodzaju, tj. umowy na czas określony,
- od zakończenia jednej umowy na czas określony do zawarcia kolejnej umowy nie może minąć więcej niż 1 miesiąc.

Wyliczenie okresu jednego miesiąca między poszczególnymi umowami następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny – dalej k.c. W myśl art. 112 k.c. (w zw. z art. 300 k.p.) „termin oznaczony w miesiącach kończy się z upływem dnia, który datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia nie było – w ostatnim dniu miesiąca”, np. od 15 marca do 15 kwietnia, od 31 stycznia termin miesięczny upływa dnia 28 (29) lutego, a termin miesięczny od 28 lutego upływa dnia 28 marca. Dla uniknięcia skutków z art. 25¹ pracodawca powinien odczekać z ponownym zatrudnieniem pracownika, co najmniej jeden dzień po upływie tak liczonych terminów (bo przerwa w zatrudnieniu musi przekroczyć jeden miesiąc).

Co do sposobu liczenia okresu jednego miesiąca inne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 lutego 2000 r., I PKN 512/99, w którym zastosowano art. 114 k.c., według którego miesiąc liczy się za dni trzydzieści. „Przekroczenie jednego miesiąca” w rozumieniu art. 25¹ k.p. następuje, gdy przerwa między rozwiązaniem poprzedniej a nawiązaniem kolejnej umowy o pracę trwa co najmniej 31 dni (art. 114 k.c. w zw. z art. 300 k.p. – wyrok SN z 15 lutego 2000 r., I PKN 512/99). Przepis ten określa jednak miesiąc na dni trzydzieści tylko wtedy, gdy „ciągłość terminu nie jest wymagana”. Jednak w tym przypadku chodzi o ustalenie okresu między dwoma stosunkami pracy, trwającymi bez przerwy. Zachodzi więc ciągłość terminu i okres miesiąca należy liczyć zgodnie z art. 112 k.c.

Uzgodnienie między stronami w trakcie trwania umowy o pracę na czas określony dłuższego okresu trwania tej samej umowy (przedłużenie trwania umowy aneksem) uważa się za zawarcie od dnia następującego po jej rozwiązaniu kolejnej umowy o pracę na czas określony.

Przekształcenie z mocy prawa trzeciej terminowej umowy o pracę w umowę na czas nieokreślony **dotyczy tylko umów na czas określony**. Oznacza to, że do liczby trzech umów nie bierze się pod uwagę innych rodzajów umów terminowych, tj.:

- umowy o pracę na okres próbny,
- umowy na czas wykonania określonej pracy,

- umowy na zastępstwo nieobecnego pracownika.

Jak orzekł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lutego 2001 r., I PKN 229/00: „Przepis art. 25¹ k.p. w zakresie, w jakim przyjęto w nim, że dotyczy on jedynie kolejno zawieranych umów o pracę na czas określony, z wyłączeniem innych umów o pracę (umów terminowych), jest jasny zarówno w aspekcie językowym, jak i intencji ustawodawcy, które leżały u podstaw jego ustanowienia. Nie może być on interpretowany w sposób rozszerzający między innymi w związku z tym, że stanowi odstępstwo od reguły ogólnej, że to strony zgodnie ze swobodnie wyrażoną przez nie wolą decydują o tym, jakiego rodzaju umowa o pracę zostaje przez nie zawarta. Umowa o pracę na okres próbny nie może być identyfikowana z umową na czas określony, bo są to umowy różnego rodzaju, co wynika między innymi z art. 25 k.p., a przy tym na nieporozumieniu oparte jest twierdzenie zawarte w uzasadnieniu kasacji, że ich cele są jednakowe. Błędne jest, więc stanowisko strony powodowej, które przyjęte zostało także przez Sąd pierwszej instancji, że umowa o pracę na okres próbny objęta jest hipotezą normy art. 25¹ k.p.”.

Jak już była mowa, możliwe jest również zawieranie trzech i więcej następujących po sobie umów na czas zastępstwa nieobecnego pracownika. Nie wywoła to skutku określonego w art. 25¹ k.p.

Ograniczenie to nie dotyczy również umów w celu wykonywania pracy **o charakterze dorywczym lub sezonowym albo zadań realizowanych cyklicznie.**

Publikacje z serii Poradniki Kadrowe zostały przygotowane z myślą o praktykach i przeznaczone są dla pracowników działów kadr, HR oraz osób zajmujących się zawodowo prawem pracy. Tematyka każdej książki została starannie dobrana z uwagi na jej aktualność i użyteczność w codziennej pracy.

W książce w sposób przystępny i kompletny omówiono zasady stosowania znowelizowanych ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1220) przepisów kodeksu pracy, które w zasadniczy sposób zmieniają zasady zawierania oraz wypowiedzania umów o pracę na czas określony. Wyjaśniono, jak zawierać umowy terminowe po dniu 22 lutego 2016 r., kiedy to nowe przepisy wejdą w życie. Przybliżone zostały również zagadnienia dotyczące okresów wypowiedzenia umowy o pracę na czas określony, uzależnionych od okresu pracy u danego pracodawcy, jak w przypadku umów o pracę na czas nieokreślony. Autorzy przedstawiają również inne zmiany wprowadzone przedmiotową nowelizacją, dotyczące m.in.:

- ograniczenia rodzajów umów o pracę,
- zwolnienia pracowników z obowiązku świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia.

Dla zobrazowania omawianej materii zmiany przepisów w tym zakresie ujęto również w formie tabelarycznej i porównano ze stanem sprzed nowelizacji.

W poradniku zostały dokładnie omówione przepisy przejściowe. Na konkretnych przykładach wyjaśniono, jakie przepisy należy stosować w stosunku do umów terminowych obowiązujących w dniu wejścia w życie nowelizacji, czyli w dniu 22 lutego 2016 r. Wskazano także, jak po dniu 22 lutego 2016 r. zmienić się brzmienie obecnie obowiązujących umów na czas określony: które umowy ulegną rozwiązaniu na obecnie obowiązujących warunkach; które (i w jakim wymiarze) zostaną wliczone do nowego limitu umów; które zostaną objęte nowym okresem wypowiedzenia; które przekształcą się w umowy na czas nieokreślony.

W publikacji zamieszczono również odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania dotyczące interpretacji nowych przepisów. Autorzy omawiają konkretne stany faktyczne i wskazują sposoby rozwiązania problemów. Czytelnicy znajdą tu fragment tekstu kodeksu pracy po zmianach oraz wzory dokumentów do wykorzystania w codziennej pracy, m.in.:

- 1) wzór umowy o pracę na czas określony ponad 33 miesiące ze wskazaniem okoliczności uzasadniających dłuższe trwanie umowy ponad dopuszczalny limit,
- 2) wzór aneksu do umowy o pracę, który pracodawca obowiązany jest podpisać po wejściu w życie nowych przepisów, jeżeli okres trwania obecnej umowy przekracza 33 miesiące, a cel zawarcia umowy uzasadnia taki okres.

9 788326 495793 W01P01

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.książki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

cena 69 zł (w tym 5% VAT)

ISBN 978-83-264-9579-3

9 788326 495793